

GARESIENS

Garesienson Vuak Amur

Ai Garesia ijia e ma vierafejo roin bu ijia afuim karijo ijefuon For fu fas igi isoime bu nijian. Regavo For fu koikfuon amur aferdiame va ai kafokafo Garesia guf ijia Jesuon vuak ma iji abe ijia kuardianma ijefuon e roin bun oi karoime Jesu ma vierafen. E iji ma vierafejo Garesia ijia karijo iji bu e ni kafokafo gavo For fu ijia vuak kuardiamе kia, Jon ja ma vierafejo ijar ifejdiaga God fu ja kege unam ma ijia uniakno kiain. Regavo rad e Jius roin bu ro useme For vuak iji fu nijaidiamo iji dab buzeime kuai fuka ma ijefuon e iji ma vierafejo iji buka Mosison akaij iji igiame Godon nifak ijia e ma rek. Regavo bu madu akai be bu vajai surif kania ufukno kuainva ijefuon dab kuaime sigunamin. For fu vuak iji e ma vierafejo iji bu nijaidiavo iji faima fuka deajin. Ijefuon fu kuai, No akaij iji igiavo ijia no e ma rekva Kurais fu guainma ijiga ise nuvuon fu guome arenma iji buim ire ukakna gavo ma iji fu bano kuain. Regavo buk igia For fu e Garesiako iji buisina vuak gigikin kafo kuain. For fu vierafe e ma vierafejo iji buka e iji vuak kufui nijaidiaoijo iji nuigafame una Jesuon unam ma ijia ruakafa fu iji vierafen.

Garesienson vuak kafokafo For fu isoinma ijin

1:1-10 For fu anadiainma ijiga vuak ma iji ijefuon fu vierafenma ijin.

1:11–2:21 For fu afasor renma fu ijefuon kuainma ijin.

3:1–4:31 No Mosison akaij iji igiaga God fu no kega no e marekva bakin. Gavo no ma vierafekva God fu ijia no kega no e ma rek.

5:1–6:10 Aferdiame Kuraison unam ma iji fu no samuagduomo ijia no karaunuinma ijefuon noka unam ma iji Kaven Akai fu vierafeno ijia keok.

6:11–18 For fu vuak ka ma ikin fuon fu kuainma iji kege nijaidiaknum anadiainma ijin.

¹ Na afasor For e iji Jesu Kuraison daro abene vuak fuon kuaimoijo iji nar fas igi isoime ja nijia. Na emab kienva bakin gavo bu God Asoij ijiga Jesu Kurais e iji fu guamga Godri keunama fu una urinma ijieb kiega na vuak ma iji kuardiav. ² Na uviaifnun Jesu ma vierafejo igia karinva ijiena besum e iji ja God ma vierafejo sos fok moik Garesia guf ijia karinva iji anadiav. ³ Na vierafe God Asoinuvuon ijiga E Bomana Jesu Kurais bu tavan bog ja mardiaknum vo mukorigia samuagdiaga ja afuime kariokfuon. ⁴ Kurais fu ise iji moikigi no karijo igia naoivo ijia karaunuokafa ruain. Fuka God igame fu vierafenma iji rene ise nuvuon fi koreduokafa guain. ⁵ Regavo no Godon oimarknum fu abe aroivo iji noba arekfuon gavo fu tavan bog ijia navak.

Godon vuak ma iji fu besum ijesugin

⁶ Na vuak jon faiva naka bomana oiserdien! Ijefuon maiji tavan ivuankbe ijia jan God e iji fu Kuraison azan ijia ja kumene aferdia sanainma

fuon ma iji fum efkin miainma ijia uniaima iji jan uzav. Regavo ja una vuak sumakin be ka ma bakin iji faiv. ⁷ Regavo naka ma kuardiav Godon vuak ma be ijia fuka bakin. Na ijeg kuardiavo ijefuon maiji e kafo bu Kuraison vuak ma iji abe dakaroime kuardiame oijon kam karoiga ja nonamiv. ⁸ Regavo varur gufefuon anera ijieb vo nor vuak nibe iji abe nijaidiakva na vierafe God fu e ijekin iji aferdiame mian iji naine udarmo bakin ijia uniaga bu arafiriak. ⁹ Na usube nan kuardiain revo na iviakma una madu kuardiav. E binob vuak igi ja faime abenva ijefkin bakin gavo bu vuak nibe iji kuardiavgakva na vierafe e iji bu mian iji naine udarmo bakin ijia naoik. ¹⁰ Regavo vuak igi na kuaivo iji na ema ijieb oimardiakfuon na kuaivo bakin gavo na God fu oimaikfuon ijin kuaiv. Regavo na ema ijieb gieko na kuaivgakva iji na Jesuon ikrejo bakin.

God fu izeg For kumenma ijin

¹¹ Uviaifnun vuak ma igi na abe kuardiavo iji fu ema ijiebuon vuak bano mukorigia faif!
¹² Regavo vuak iji fu emabuon ruainma bakin gavo fu Jesu Kuraisri abe nijaidien.

¹³ Na e Jiusbuon unam bu guriguri rejo ijia izeg na buna finva iji bun kuardiava jan fain. Regavo izeg na oifian bakin Godon e iji kam giriesame uruvana vajai fian abeknum ke mi-matame arafiriakrejo jan fain. ¹⁴ Regavo e Jiusbuon sos ijia unam izeg bu guriguri rejo ijia kaifnun nana besum ofrenva iji nar asidiain. Na saifnuvuon ijiebuon unam ijia naka kaifnun iji asidiame giriesa ren.

¹⁵ Regavo God fuon ma rediamo ijiga oijmiamo ijia na buba nafedienva ijia fu vierafe na fui-fuon ikrekro fu kumen. ¹⁶⁻¹⁷ Tavan iji God fu vierafenma ijia fu Farifuon abe na nijaidieme vo fur oinun abe dakaroime daro miemga na Jesuon vuak ma iji abe e Jius bakin iji kuardiakafie vain. Regavo na Jesu fu izeg oinun abe dakaroinma iji naba e be kuardain. Regavo irerag na rekfuon iji naba e afasor roin bu ur Godon vuak abe kuaimoijo ai Jerusarem ijia karinva iji kuardiakafie vain. Regavo iji na arega na mige-gare ai Arebia vakga Jesu fu fuon ma rediamo iji abe madu nijaidiemga na una ai Damaskas vain. ¹⁸ Regavo God fu ur Farifuon abe na nijaidiekoga rad juaivasia nokbek (3) barko nason ijia Jerusarem e afasor Fita game vuak fuon kafo faikafie va vuik nokarok (2) ijia fin. ¹⁹ E afasor kafo Godon ikrejo iji roin naba giain revo na e besum Jeims Jesuon uvaij iji na gain. ²⁰ Regavo irerag na iviakma isoivo iji God fu vierafe na kufuimejo bakin gavo naka vuak ma ijin isoiv.

²¹ Rega rad na ai nokarok (2) Siria ko Sirisia guf ijia Godon vuak ijin kuardiakafie vain. ²² Tavan ijia e Kurais ma vierafejo roin ai Judia sos ijia karinva iji buba na ma vierafen ijefuon maiji naba sos buon ijia Godon vuak nijaidiain. ²³ Regavo bun e kafob kuardiainva bu fai e iji fu ur mi-matame no kege arafiruinma iji aferdiame iviakma una Godon vuak ma iji e fok nijaidiam. Regavo ur fu e fok no God ma vierafenva iji fu kege vajai fian vajuokro reoinmano kuain. ²⁴ Regavo bun vuak iji God fu nun renma iji faime

bomana nuifuon una Godon oimaren.

2

E afasor iji bu For oimarknum afenva ijin

¹ Na juaivasia fotin (14) ijeg barekoga rad na Banabask no una Jerusarem vainva iji na madu Taitas afevga fu nona ijia vain. ² Na vainva ijefuon maiji e kafob kumeja na vainva bakin revo fun Godri koikfuon abene na nijaidieme daro miemga na vain. Regavo naba e uruvana kuardiain revo na isuar e roin na vierafe bu e mamkanuk na e iji aferdia Godon vuak ma iji na e Jius bakin iji na nijaidiainva iji kuardiain. Vuak na kuardiainva iji bun abe maren ijefuon maiji irerag na amur renva ijiga iviakma na rejo iji fu ma ijefuon buba arega fu barekfuon. Regavo madu buba kuardieme kie, E Jius bakin God ma vierafejo iji buka vajai buon kania ufume anf name Mosison akaij iji javno kien. ³ Ijefuon na kainun Taitas na afem vainva iji fu e Grik revo buba vajai fuon ijia kana ufume anf abedekuai ejafian. Ijefuon maiji e mamkanuk iji bun vierafe na e Jius bakin iji na vajai buon ijia kania ufume anf namdiavo bakin. ⁴ Regavo efarif kafo bu kufuimene God vierafenva ijieeb buna oiyo iji bu vajai buon ijia kana ufume anf abedekuai vierafen. Regavo e ijieeb isuar sauime izeg no Jesu abe dazme ma karinva iji guome no kuoga no una e Mosison akaij iji jaknum karikuai bu iji ruain. ⁵ Regavo noka ba vuak besum bu kuaivo iji faime oimarknum rejo bakin. Ijefuon ma iji no vierafega vuak ma iji fun Jesur e iji bu ma vierafejo ijia giame karauniamo ga fu ik buon

bu rejo ijia giame karauniamo bakin. Ijefuon no Godon vuak ma iji abe e Jius bakin iji joifuon abedega fuba nibe rekfuon gavo fu ijia navak.

⁶ Regavo e iji izeg ur bu e mamkanuk rene ruainva iji na bu naba bomana vierafej. Ijefuon ni igia faif. God fu uikinik nuvuon ijia no e izekin iji fu kege mazim guomon bakin revo fu oinuvuon ijia guomon. Regavo e mamkanuk iji ruainva iji na Godon vuak ma iji kuardiavo buba una azan ijia vuak nibe na nijaidien. ⁷ Regavo bun vierafega na unam besum izeg God fu Fita daro maga fu Godon vuak ma iji abe e Jius nijaidiamo ijeg fu una na daro miega na e Jius bakin iji vuak fuon ma iji abe nijaidiavro bu ijeg vierafen. ⁸ Regavo God fu daro iji fu Fita mama fu e afasor rene e Jiusbuon ikreno ijeg fuk na daro miema na afasor rene e Jius bakin buon ikrej. ⁹ Regavo e mamkanuk Fita ga Jeims ga Jon e Jiusbuon sos ijefuon tuar igekin ijieb God ire ma iji fu mienma iji game vuak na kuriavo iji faiga fu ma. Ijefuon bu no Banabask oimarduoknum imut keduoknum ik no rejo iji abe maren. Ijegreeare no uri e Jius bakin buon ar ijia vakga bu e Jiusbuon ar ijia ikrekuai no ijeg besum buna kuaima abe maren. ¹⁰ Ire na oimarknum rejo iji bu kuarduinva iji bu kuo, Jab e sinuom bakin iji ja ifejdiavo iji arekno kuin.

For fu ai Entiok ijia Fita musikuinma ijin

¹¹ Regavo rad Fita fu ai Entiok vuakga na vuak uruvana e uruvana ijiebuon nifak ijia kuriaikuri-
aikin kuardain. Ijefuon maiji irerag fu reno iji fuba mukorigia rena na samakaf ijia gain.

¹² Regavo vuak kuriaikuriaikin iji na kuardainva ijefuon maiji Fita fu amur e Jius bakin ijiena duok in revo rad Jeimson e iji bu usevga fuba una buna duok in. Regavo e iji Jeimsna ruainva iji bu e Jius bakin iji vajai buon kania ufume anf namdiavo ijieb ruain. Ijefuon bur Fita fu duok iji fu e Jius bakin ijiena ino bu iji gakva bu una va e mamkanuk iji kuardiame kia Fita fu akai abe tuasenmano kiakro fu ijefuon juin. ¹³ Regavo e Jius roin bu Fita fu isema rena iji game buk buka juvknum rejga Banabas fu ijia jaiame ren. ¹⁴ Na unam iji bu rejo iji ga buba Godon vuak ma iji arir jame rej. Ijefuon na e uruvana ijiebuon nifak ijia Fita kua, Aiji a e Jius gavo unam on a fine kegoino iji a e Jius bakin bu kegoijo Ijeg reoin ga a e Jius bu kegoijo ijeg kegoino bakin. Regavo a ijeg reoino ijia a izeg e Jius bakin iji kiaga bu e Jius iji bu karijo ijeg karikfuon?

E Jius ijiga e Jius bakin iji buon bu ma vierafejo ijar bu karauniainva ijin

¹⁵ Regavo igia faif iji fuka ma no bu nafeduinva iji no e Jius gavo no e Jius bakin ise reoijo ijekin bakin. ¹⁶ Regavo no vierafe bu e iji Jesu Kurais ma vierafejo ijieb bu Godon nifak ijia maturain revo una e iji bu akaij ijia jame kegoijo iji bu Godon nifak ijia maturaikva bakin. No e Jius bakin ijiena Jesu Kurais ma vierafej revo nuvuon no Jesu ma vierafejo ijar no kege Godon nifak ijia maturain. Regavo akaij iji no jame kegoijo ijar no kege Godon nifak ijia no maturaikva bakin. Ijefuon e besum fu akaij ijia jame kekokma akaij

ijar fu keunaga fu Godon nifak ijia maturaikma bakin.

¹⁷ Ijefuon no vierafe no Kuraison daro ijia maturakfuon iji vo no Mosison akaij iji uzakva e Jius bukafu vierafe noka ma ise rej. Ijefuon ja vierafega fu Kuraisri ja ejafiaga ja ise rej? Fuka ma bakin. ¹⁸ Regavo na una unam kafokafo usuikor iji na amur abe arafirinva iji una mi-matame kegoknum vo na vierafe e Jiusbuon akaij ijar na keuniekfuon iji naka ma iserej. ¹⁹ Regavo e Jiusbuon akaij ijar nijaidienma iji na akai igiame jaokva na fu abe arafirik. Ijefuon nan Mosison akaij iji nan unakome iviakma na una Kurais jav. Ijefuon fu akaij ijar iviakma na samuagdiemo bakin. Regavo na vierafe na Jesu ma vierafekva na God fu oimaikfuon ijia fiok. ²⁰ Ijefuon iviakma na fioijo iji nam nar fioijo bakin gavo fu Kuraisri oinun ijia fin. Kurais Godon Farif iji fu na oimieme nuifuon kuros ijia guain. Ijefuon iviakma na fioijo iji na Kurais ma vierafene fioij. ²¹ Regavo Godon ma rediamo ijar na keunien ijefuon ma rediamo fuon na uzavo bakin. Regavo e be fu akaij ijefuon duadok ijia Godon nifak ijia marme aresrebatie Kurais fu guainma iji fu e karauniaga bu maturakfuon iji fuka ma bakin.

3

Akai ga ma vierafejo ijin

¹ E Garesiako isema vierafejo gurie, Ja erar masifdiamga ja una vuak kufui iji faiv. Nan amur nifak jon ijia Jesu bu ise jon ijefuon abe kuros ijia kanainva iji nan samakaf nijaidiain. ² Regavo na

duna besum samakaf igi ja kuardiakrej. Ja Godon Kaven iji ja abenva iji ja Mosison akaij iji javo ijia ja aben ki ja Godon vuak ma iji ja faime ma vierafejo ijia ja Godon Kaven aben? ³ Ja irerafuon nigen iserev? Ja Godon Kaven fu oijon ijia arimga ja anerene fu ma vierafen. Regavo iviakma ja una unam usuikor ijia reoij ijefuon jab daro jon ijia rene fu igaga God fu oimaik? ⁴ Ja Godon vuak ma ijefuon jaka uruvana igia vajai fian abe ruain. Regavo iji ja vajai fian abene ruainva iji ja vierafe ja ma ijefuon vajai fian aben vo jam jar vajai fian aben? ⁵ God fu Kaven fuon fum efkin vajiaga bu ik sumakin kafokafo reoijo iji fu akaij iji ja jame kegoijo ijefuon vajiama bakin. Revo fu vuak fuon ja faime ma vierafene ijia jame kegoijo ijefuon fu Kaven fuon iji ja vajaiain.

⁶ Regavo ni e Eburam vierafef. Fu God ma vierafene irerag fu kuainma iji fu rekfuon ijefuon God fu kua a e maturainmano kuain. ⁷ Regavo ni igi vierafef e iji eraneb bu ma vierafejo bu e ijieb e Eburamon uifarif. ⁸ Regavo Godon buk ijia bu ijeg isoime kuai, God fu e Jius bakin iji buon bu fu ma vierafekfuon ijia giame aferdiaga bu nifak fuon ijia e maturaik. Ijefuon God fu amur e Eburam nijaime kua,

E fok moikigia oinva ijia eraneb bu unam izeg a renma ijeg na ma vierafekva iji na unam ma karivako iji vajiakno kuain.

⁹ Eburam fu Godon vuak iji ma vierafega God fu unam ma karivako iji abe main. Ijefuon e fok eraneb bu ma vierafejo iji bu Eburam unam ma iji God fu mainma ijeg fu bu miak.

10 Regavo eraneb bu Mosison akaij ijia jame karioijo iji Godri e iji kege vajai fian vajiak. Ijefuon maiji Godon vuak ijia fun ijeg kuai, Erar fu vuak fok buk akaij ijia isoinma iji tavan bog ba igaoino iji Godri fu abe vajai fian makno kuain.

11 Ijefuon iviakma iji fun ma samafren e kafo buba Mosison akaij ijia jame Godon nifak ijia maturaime karikfuon. Ijefuon maiji bun Godon vuak ijia ijeg isoime kuai, E iji fu God ma vierafeno ijar fu unam ma karivako iji abekno kuain.

12 Regavo e iji fu akai igame ijia jaoijo iji fu ma vierafeno ijia biduamo bakin. Ijefuon maiji bun Godon vuak ijia ijeg isoime kuai, E iji fu ire fok akaij ijia jame mukorigia kegoino iji fu akaij ijia biduame fik.

13 Regavo akaij ijia God fu no vajai fian abekfuon iji fun Kuraisri nuvuifuon vajai fian abene kavuan fuon abe usen. Ijefuon maiji bun Godon vuak ijia ijeg isoime kuai, E be erar fu ise fuon ijefuon bu fu dab in ijia kanakva e iji Godri fu dab vajai fian makno kuain.

14 Jesu Kurais fu kavuan fuon nuvuifuon usemga God fu unam ma karivako iji fu Eburam makafa kuainma iji fu madu e Jius bakin iji Jesu Kuraison duadok ijia abe miak. Regavo e uruvana no nuvuon ma vierafejo duadok ijia no Godon Kaven fu kuainma iji abek.

Akaij ijiga Godon vuak fu kuainma ijin

¹⁵ Uviaifnu na unam be ema igi no tavan bog rejo ijia bijame kuardiak. E nokarok (2) bu ire be rekuai bu vuak kuame abe markva e be fuba abe tuasek vo una vuak be azan ijia kuaikma bakin.

¹⁶ Ijegvo vuak irerag igi iviakma na kuardiakrejo iji fuka ijekin. Godon vuak iji fu Eburam ga uifarif fuon iji kuardiain. Godon vuak ijia God e uifarif iji fu kuainma iji fuba e fok ijiebuon kuain. Regavo fum e besum Jesu Kuraison fu bijame kuain.

¹⁷ Vuak na kuardiavo ijefuon ma iji igin. Akaij iji fu juaivasia fo adred teti (430) ijeg barekoga fu rad ruainma iji God fu vuak iji fu amur Eburam kuardainma iji fuba aren. ¹⁸ Regavo Godon unam ma iji fu no vajuokfuon iji no akaij iji igavo ijia biduavobatie God vuak fu kuainma iji no ijia biduakva bakin. Regavo God fu unam ma karivako iji fu abe Eburam makafa kuainma iji fu izeg fuon fu e oijmiamе ifejdiamo ijefuon duadok ijia efkin abe main.

¹⁹ Regavo fu Eburam ijeg efkin ifejdakma akaij ijefuon maiji irerag? Akaij iji miainva ijefuon maiji fu ijar ifejdiaga e iji bu vierafe ire izi fu ma ga ire izi fu ise ijieb oifian abe miavo bu ijin giaknum kariokfuon fu ijefuon miain. Regavo akaij iji fum ijia na roke Kurais e iji God fu Eburam kuainma iji fu ruain. God fu akaij iji abe anera iji miavga bu abe e iji uf ijia manino e Mosis mavga fu abe e iji miain. ²⁰ Regavo tavan iji God fu e Eburamon uifarif iji fu daro miakafa kuainma iji fu koikfuon abe miain. Regavo fuba abe e be uf ijia manino iji mamga fu abe mainma bakin.

Akaij ijefuon ma ijin

²¹ Ijefuon Mosison akaij iji fuba Godon vuak fu kuainma ijekma aresren? Baki fuba ijekma aresren. Regavo akaij iji fu miainma ijefuon maiji e iji bu ijia jame ma karivakfuon. Regavo akaij ijar e iji buon bu karivako iji samuagdia bu ma karibatie e iji akai igavo iji bu Godon nifak ijia maturaima irek. Regavo akaij iji fu daro bado bu izeg Godon nifak ijia maturaikva bakin. ²² Regavo Godon vuak ijia fu kuai moik fok fu ise ijefuon daro ijar okuraimano kuain. Ijefuon God ire iji fum efkin kege e iji Jesu Kurais ma vierafejo iji vajiakafa kuainma iji fu kege e iji eraneb ma vierafejo iji vajiak. Regavo fun unam besum ijesugin fu ijia e karauniamon.

²³ Regavo ma vierafejo iji fu rad ruako akaij ijar no kege ivia kiruoma no dibur karinva ijeg kari roke God fu unam izeg no Jesu ma vierafejo iji abe nijaiduin. ²⁴ Akaij iji fu ijegre roke Kurais fu ruain. Regavo Kuraisri nuvuon no ma vierafejo ijia guome ke Godon nifak iji maturainma ijia unuin. ²⁵ Ijefuon tavan iji Kurais ma vierafejo iji fun iga. Regavo Mosison akaij iji fu e samuagdiamo iji fu iviakma una no samuagduomo bakin.

²⁶ Regavo ja e Garesiako uruvana iviakma ja Kurais ma vierafejo ijefuon ja Godon afijaf ren. ²⁷ Regavo ja do ruaivo ijar nijaiduomo e uruvana ja una Kuraison e ren. Ja Kuraison e rene unam fuon fok jaka mukorigia aben. ²⁸ Ijefuon e fok eraneb ja Kuraisna renva iji jan funa besum ren. Ijefuon ja e Jius ga e Jius bakin ga e kafobuon ikrejo ga baru ga barak iji ga e uruvana jab e

kafokafo ijeg vierafejo revo jan Jesu Kuraisna besum renva iji vierafef. ²⁹ Regavo ja Kuraison e renva iji jan Eburamon e uifarif ijefuon ja ire ma iji God fu Eburam vajakafa kuainma iji jar karkfuon.

4

No izeg Godon afijaf rekfuon ijin

¹ Regavo na una madu vuak be ijefkin kuardiakrejo ni faif. Na uifarif nuvuon ijiebuon kuaima vakfuon iji ijeg. Efarif iji fu ofreno fu asoifuon ijefuon ire fok fur tavan bog karmon. Ire fok fuka fuon gavo fu vek e ukakbe ijefuon fu e kafobuon ikreno ijeg rek. ² Fu vek e ukakbe ijia asoifuon fu guakma e kafo bu ire fuon ifejdame samua vake tavan iji bu fu ga fu e damuigin reno bu ijia kuaga fu koikfuon samuagdiak. ³ Unam besum ijeg Kurais fuba ruainma ijia noiiji no ijeg ren. No vierafero bu akai ga kaven ise ga unam usuikor moik igefuon iji no kunuom kiruinma ijiebuon no karaunuokro no iji jajiame ikreoin.

⁴ Regavo radkma ijia God fuon fu vierafenma ijia tavan ma iji rokga fu Farifuon iji kuamga fu ari ruain. Fu ema igeg asiefuon fu nafega fu e Jiusbuon akai rotit ijia fioin. ⁵ Fu ari ruainma ijefuon maiiji fu e iji akaij ijefuon rotit ijia karinva iji karaunuoga no ma Godon afijaf rekfuon.

⁶ No afuon ijefuon tavan amur iji no Jesu ma vierafenva ijia fu Farif fuon ijefuon Kaven iji unafduomga fu oinuvuon ijia aru fine kume Ate Asoinuno kumen. ⁷ Ijefuon no uria e kafobuon ikrejo bakin revo non Godon afijaf ijefuon fun

no kege uifarif fuon redo no ire fu kuainma iji kekfuon.

For fu e Garesiako ijiebuon bomana vierafenma ijin

⁸ Usuibe jaba God ma vierafenva ijefuon moik igefuon kaven kafokafo bu god ma bakin ijieb ja samuagdiain. ⁹ Regavo iviakma jan God ma vierafen ga God fun ja vierafen. Revo ja irerafuon una karoime kaven kafokafo moik igefuon iji jajiav? Regavo kaven iji bu ma bakin gavo bu zazaivo ijefuon bu izeg ja karauniakfuon? Regavo irerafuon ja vierafe jaka una rotit buon ijia buifuon ikrek? ¹⁰ Regavo ja e Jius bu rejo ijeg ja tavan kafo ga asam ga juaivasia guf ijia unam kafokafo ja rejo iji ja vierafe God fu ja karauniakfuon. ¹¹ Regavo naka joifuon bomana oifiadien ijefuon maiji na Godon vuak ma iji na ja nijaidiainva iji jan abe dakaroinva ijefuon na daro nun nam ijia nisen.

¹² Uviaifnu eraneb bu Jesu Kurais ma vierafejo iji na ja soisoime ejafiame kia ja e Jiusbuon akai ja javo iji nan arenvano jak jaka arekfuon. Jan vierafe na jana fioinva ijia naba e Jiusbuon akaij iji jain gavo na ja vierafene kegoijo na ijeg jame reoin. Regavo tavan ijia jaba ire ise kafo nun ren revo iviakma ja e Jiusbuon akaij iji javo ijia ja na arafrieme oifian abe miev. ¹³ Regavo jan vierafen na ai be vakro vuako ijia na adam abejga ijefuon na ijia jon vuain. Regavo tavan iji na vua ijia jana finva ijia na Godon vuak iji na amur abe ja nijaidiain. ¹⁴ Regavo madu adam ise vajai nun ijia namo iji fu ja biesiain revo jaba na jume

uzain. Regavo ja oimarknum anera ga Jesu Kura is oimardiavo ijeg ja na oimarknum aferdien. ¹⁵ Regavo tavan ijia jaka bomana oimarknum vuak nun fain! Regavo iviakma jon ja oimarvo iji fu irerag aben? Ja vek oimarevbatie jaka bomana oimarenva ijefuon ja ni jon jafe na vajiek ijefuon maiji ja na ifejdiekuai vierafen. ¹⁶ Regavo vuak ma iji fu una ja isema rejo iji visu kuardiav ijefuon ja vierafe iviakma naiji nan e ani jon ren?

¹⁷ Regavo bu e iji vuak nijaidiavo ir kufuikin ijieb ja biesiaga ja uri akai buon iji jaijav. Regavo iji bu rejo iji bu jon ma ijefuon rejo bakin. Regavo ire fok bu rejo iji bu no tura be unuoga ja una bu bomana vierafekuai bu ijeg rej. ¹⁸ Regavo iji fun maren e kafo buka ja bomana vierafejo iji ma gavo bu ma ijefuon rejga iji fuka maren. Regavo bu tavan uruvana ma ijefuon ijeg tavan iji na igia fijo bakin ijia rekva iji fun maren. ¹⁹ Regavo afnun na una madu bara iji fu am nafekafa vajai fian abeno ijeg na una joifuon vajai fian abej. Regavo vajai fian na abejo iji fu ijeg navake ja kaven ijefuon unam ijia ja Jesuon e darokin rekuon. ²⁰ Regavo na ijia jana fijbatie na vuak ijeg naba kuardiak. Revo naka bomana ja vierafejo ijefuon na vuak ijeg kuaiv.

For fu bara Ega ko Serabuon bijame kuainma ijin

²¹ Regavo igia faif na e iji eraneb bu akaij ijefuon rotit ijia karine jakfuon iji vuak be kuardiakrejo ni faif. Godon akaij iji ja irerag rekuon iji jabe samakaf vierafen? ²² Ijgvo Eburam ga afijaf nokarok (2) fu irerag kuardiainma

iji vierafef. Eburamon barak Sera fu am besum (1) nafen. Regavo Eburam fu bara Ega bara iji fu Seraon ikreno iji afem fusik naiga fu am be nafen. ²³ Regavo am iji barak Ega Seraon ikreno iji fu nafenma iji fu Godri kuainma bakin gavo fum Eburamri bara ijek nainma ijefuon fu am iji nafen. Regavo am iji bara fuon Sera fu nafenma iji fu am iji God fu kua a nafekno kuainma ijin.

²⁴ Regavo suar igi God fu unam nokarok (2) ijia fu efuon ifejdiamo iji fu bijame kuain. Regavo bara Ega iji fu akaij iji God fu uruor Sainai ijia Mosis mainma ijekma aresren. Regavo afijaf iji bu Mosison akaij iji javo ijefuon akaij ijar anu kuniaimga bu ijefuon ikrej. ²⁵ Regavo madu isama Arabiak ijia if Ega ijefuon maiji fu uruor Sainai. Regavo fuiji fu e fok bu mai Jerusarem bu iviakma karinva ijiebuon asie ijekin ga bu akaij ijar anu kuniaimga bu ijefuon ikrej. ²⁶ Regavo madu bara Sera Eburamon barak iji fu mai Jerusarem varur ijek aresren ijefuon e iji bu mai ijia karijo iji bu akaij ijefuon rotit ijia karijo bakin. Ijefuon fuiji fu asienuvuon igekin. ²⁷ Regavo Godon buk bu usuibe isoinva ijia fu mai iviamkor Jerusaremon ijeg bijame kuai,

Bara guri ba vajai flaigma am nafenma iji ni uruvana biumame oimaremne. Ijefuon maiji ja am uruvana nafekfuon revo bara iji baru fuon ijek fino iji fu sibank nafek.

²⁸ Regavo uviai fnun noiiji no e Aisek aikin. No am iji God fu Eburam kuainma ijia nafeduinva ijekin ijefuon no Godon afijaf. ²⁹ Regavo tavan be Ismair am be bara Ega fu Eburamk naine

nafenma ijar uri Aisek am iji Godon Kaven ijefuon daro ijia Sera fu nafenma ijek bijain. Ijegvo iviakma e iji eraneb bu akaij ijefuon rotit ijia karinva iji bu e iji Jesu ma vierafejo ijiena bijaiv.
³⁰ Regavo Godon vuak bu usuibe isoinva ijia fu irerag iji kuai?

Bara iji fu barak on Seraon ikrekafa a kimene mainma iji ni farif fuon ijek kiaga bu ar igi areme vak. Barak iji Seraon ikreno ijefuon farif iji fuba am iji God fu Sera kua a nafekno kuainma ijefuon sinuom roin karkno kuain.

³¹ Ijefuon uviaifnun noiiji no barak iji Ega Seraon ikreno ijefuon afijaf bakin revo noiiji no bara Sera e kafobuon ikreno bakin ijefuon afijaf. Ijefuon e iji bu ja aferdia una e Jiusbuon akai rotit ijia uniaga ja jakfuon iji vuak buon jab faik.

5

Kuraisri no dasumduo no dazme karijo ijin

¹ Regavo Kuraisri no karaunuoga noka dazme ma karikfuon. Ijefuon jaka giriesame iref. Regavo jab zazaiga e Jiusbuon unam usuikor ga akai buon ijar una ja kuniai kiriak.

² Ijefuon enun igi na For nar kuardiavno faif. Ja e binob vajai jon ijia kania ufume anf namdiaga ja maturaikva Kurais irerag fu rene guainma iji fu ja ifejdiakma bakin. ³ Regavo na madu una vuak ni besum iji kuardia e kafo bu Mosison akai besum iji jame vajai jon ijia kania ufume anf namdiakva nika akai fok Mosison iji igiame jakfuon. ⁴ Regavo ja vierafe ja akaij iji igiame

Godon nifak ijia maturaima irekva iji ja Kurais ja daturame nuink akozev revo ja Godon ma iji areme usem gama ijia irev. ⁵ Regavo noiiji no ma vierafe God fu no kege fuon maturainma ijia unuokfuon no iji samuav. Regavo iji fu nuvuon no Kurais ma vierafejo ijefuon duadok ijia Godon Kaven fu daro fuon ijia ikrek. ⁶ Regavo e iji no Kuraisna besum renva iji ja e vajai jon ijia kania ufume anf nain revo jaba anf nakva iji jab bomana vierafek revo ja e ni kafokaforo jab ijeg vierafejo. Regavo ire besum iji ka ma bomana iji jon ja Kurais ma vierafejo ijar ja ifejdiaga ja e oijmiaknum ma rediakfuon.

⁷ Regavo ni igia faif jon ja God ma vierafene karijo iji ja mukorigia reja na giain. Regavo erar ja ni guragura abe miamga ja una fu gaga vuak ma iji ja javo iji jan aren. ⁸ Regavo iji fu Godri renma bakin gavo fu Kuraison duadok ijia ja kege una ar iji afuime ma karivakfuon ijia uniain. ⁹ Na vuak be bijame kuardiakrejo ni faif. Ire ist ukakbe ijar bred bomana iji fu foi urino. Regavo unam besum ijeg e nokbek (3) ijiebu vuak kafo kufuime nijaidiakva iji bu e uruvana ijiebuon unam bu ma karivako iji kam ma arafiriav. ¹⁰ Regavo noiiji non Jesuna besum ren ijefuon na vierafe vuak irerag na kuardiavo iji ja nana oimarev. Regavo e iji erar fu ja ni guragura abe miamo iji God fu e iji abe vajai fian mak.

¹¹ Regavo uvialfnun naiiji na vuak iji bu vajai buon ijia kania ufume anf navo na iji vek nijaidi-avga E Jiusbuon e mamkanuk bu irerafuon vek na dab vajai fian miev? Regavo na kia God fu

e iji bu ma vierafe Kurais fu kuros ijia buifuon guainma fu iji karauniamno kuaivo ijefuon e Jius iji bu na uzame vo na vajai fian miev. ¹² Regavo e Jiusbuon e mamkanuk iji bu ja oifian miame vajai jon kania ufu anf namdiakrejga na vierafe buka buon bu vierafenva ijia jame vajai buon roin ka fok ufu korek.

Godon Kaven iji fu oinuvuon ijia fikuon ijin

¹³ Regavo uvialfnun gurie God fu ja kumedo ja fuon ruakfuon revo akai fu ja fuba samuagdiame anu kuniaikfuon. Regavo jan iviakma akaij ijefuon rotit ijia karijo bakin ijefuon jab una unam ise iji vajat jon bu rekuai vierafejo iji reok. Regavo nika jon ja oijmiavo iji nijainamime e besubesum ifenamiof. ¹⁴ Ijefuon maiji akai fok Mosis fu muinma iji fun akai besum ijar okuriain. Regavo akai besum iji noka izeg no vajai nuvuon oijmiavo ijeg e fok oijmiakfuon. ¹⁵ Regavo ja jon oijmanamivo iji ja arega tavan bog deajir abe musikuaiknum bijaikva iji jaka jon ja ma karijo iji dab arafirikfuon ijefuon nika mukoi jon samuanamiknum karif.

Kaven ijiga vajat ijiebuon vuak ijin

¹⁶ Ijefuon vuak igi na kuardiakrejo igi faif Kaven Akai iji mukorigia fine unam fu nijaidiame samuagdiamo ijia vaf. Ja ijegrekva iji ja tavan bog una vajat iji fu oimaikfuon fu vierafenma ijia jame kegokva bakin. ¹⁷ Regavo ire iji vajai nuvuon iji oimaikfuon iji vierafe rejo iji Godon Kaven iji fuka uzam revo irerag Kaven ijar vierafeno iji vajai nuvuon iji fu uzamon. Ire nokarok (2) vajai nuvuon guf ijia bu bijaime ire ma ga ire

ise no vierafe no rekfuon iji bur zaraima bijuv.
¹⁸ Regavo tavan iji a Kaven Akai ijar kuardamo a ijin jame kego iji a akaij ijia biduame fino bakin.

¹⁹⁻²¹ Regavo no samakaf vierafega vajai nuvuon fu vierafenma iji no unam ise fok rejknun ire fok jufluokfuon fu ijesugin rekafa vierafen. Regavo ire iji fu vierafeno iji efarif roin bu e kafobuon bara tura ga bara roin bu bara kafobuon baru ijiena naoiv. Regavo madu barubara buba sanaminva ijia bu buon fudanamivo ijigam bara roin gia riezaga a oi isema vierafeno ijin. Regavo kafo iji bu god kufui ijiebuon sirimamejo ga zuaigiaknum musikuaiknum zienamime deajir abene bijaivo ijigam zie vo ire uruvana buonkua karvo ijin. Regavo agan bu ata kafokafo kariknum oi besum vierafejo bakin ijigam e kafobuon ire iji karekuai vierafej. Regavo bu do kugi ine nigen isereknum vo duok uruvana ine jer foiknum baru bara unam ise reoijo ijigam vuak ise uruvana kuaiknum uruvana irovajame ire ise kafokafo ijekin rej. Na amur kuardiainva ijeg na una kuardiav eraneb bu ijegrejknun kariokva e iji bu iviakma Godon afijaf rekva bado bu e iji God fu oibuon ijia samuagdiakfuon ijiena mazikva bakin.

²²⁻²³ Regavo Godon Kaven iji fu oinuvuon ijia fikma no fu vierafenma ijia jame keok. Ijefuon ire iji bu nuvuon no karine vako ijia rega e kafo bu giakfuon iji unam e roin oijmiavo ijigam oimarknum kariokfuon ijefuon maiji God fu no samuagduom. Regavo afurvejo ijigam unam kabuaikabuaikin karijo ijigam oi mafaima kaifnuvuon ijiena karijo ijigam e suaivki ga unam

ma ijesusin e kafo marediavo ga ire ma iji nuibakin tavan bog giriesame kuniaime reoijo ga koiknuvuon samuanamik. Regavo ire iji bu Kaven Akai ijefuon ire ma ijefuon fu erar akai be abedeme ire iji bijukuriakma bakin. ²⁴ E iji erane Jesuna besum renva iji jan vajai jon fu isema vierafene kiaga ja javo iji jan abe akozenva fu guame bakre vain. Ijefuon ire ise iji vajai nuvuon fu vierafene kuoga no rejo iji fuba una no irituome samuagduokva bakin. ²⁵ Ijefuon maiji iviakma noiiji no Kaven Akai iji oinuvuon ijia fino ijefuon daro ijia karij ijefuon fur samuagduoko no funa ejafanamime besum ok. ²⁶ Regavo noba aroikarame vo e kafobuon ire iji giame oi isema vierafene nuvuon no besum oijmanamime afuim kari roko iji dab arafirikfuon.

6

E fok ma rediakfuon ijin

¹ Regavo uvialfnun e God ma vierafeno be fu ise ijar biesuaga fu zazaikma e iji ja Kaven Akai ijefuon daro ijia ikrejo iji ja isuar oi mafaima kabuaikabuaikin ifejdaga fu una unam ma ijia vak. Regavo jak koikjo samuanamiknum ifejdaf. Regavo jab zazaiga ise ijar vo ise ijefkin ijieb ja iviame vaga jak ise rek. ² Regavo madu ja e kafobuon afik iji abe dabeknum dasumdiakva iji ja Kuraison vuak oijmanamivo iji jav. ³ Regavo erar fu aroikaraknum vierafe fu e bomanado fuba e ijekin iji ifejdiakma e iji fu koikfuon biesuanamimo ijefuon fu Godon nifak ijia fuka e ma bakin. ⁴ Regavo e besubesum ire iji ja rejo

iji koikjo giame vierafega ja isema ren vo ja ma rejo iji giaf. Regavo ja giamga irerag ja rejo iji ja mukorigia rejga iji jaka ijefuon oimarek. Regavo jab kuai unam nuvuon no rejo iji fu mukor ga kaifnuvuon roin bum sibank mukoi kegno kuaik.

⁵ Regavo e kafobuon unam bu kegoijo iji jab giame kuaik ijefuon maiji no e fok no Godon nifak ijia irega fu ire fok no renva iji kege besum mazim guokfuon.

⁶ Regavo e iji erar bu Godon vuak iji nijaiva fu fainma iji fuka ire fuon fu nainma iji kege e nijaidiamon fuon kafo vajiakfuon.

⁷ Regavo ja vierafe ja God biesuakva iji ja isema vierafen ijefuon maiji ja izeg God biesuakva bakin. Regavo e be erar ire uij be abe mekma iji fu una ire ni besum iji rukfuon. Ijegvo fu iro bara abe mekma iji fu iro bara iji una ruk.

⁸ Unam besum ijeg e be fu tavan bog ire vajat iji fu oimaikfuon iji reoino iji fu kaven fuon iji dab arafirido ire ise kafokafo fu fuon ruakfuon. Regavo una be iji erar fu tavan bog Godon Kaven iji fu oimaikfuon ijia reoino iji fu Kaven ijefuon ire ma kafo karknum unam ma karivako iji abek.

⁹ Ijefuon noba zazaime unam ma iji no kegoijo ijia zazaiknum anajuar abekfuon. Ijefuon maiji noba zazaikva no tavan iji God fu abedenma ijia ire ma iji fok bu rega no giame roin kekfuon.

¹⁰ Ijefuon tavan ma kafo ruakma ni e fok eraneb bu oifian abejo iji ifejdiaknum of. Regavo e iji bu jana agan besum rene God ma vierafejo iji bu bomana vierafene bu ma rediaf.

For fu vuak radkma iji kuardiainma ijin

¹¹ Iviakma vuak nun fun iga barem ijefuon na kainun na kuardako fu vuak nun isoinma iji fu areko na koiknu vuak radkma iji isoiv. Na isoiga ja vuak mamkanuk iji na isoinva iji giame vierafero fas igi For nar koiknu isoim nijiavro ja ijeg vierafek. ¹² Regavo e iji eraneb bu ja vajai jon ijia kania ufume anf nakuai bu kikekmiavo iji bu jar giame buon oimarkuai bu iji rej. Bu ijegrejo na For na Jesu Kuraison kuros ijia na vajai fian abenva iji buba ijeg vajai fian abekfuon. ¹³ Regavo e iji eraneb bu amur vajai surif buon kania ufume anf nainva iji bu Mosison akai fok bu jame igiavo bakin. Regavo bu ja kiaga ja vajai jon ijia kania ufume anf naga e Jius bu ja giame una bu arordiakuai bu iji rej.

¹⁴ Regavo naiji na if nun iji abe aroikaravo bakin. Regavo na Jesuon if iji abe ajievknum aroikarav ijefuon maiji fu kuros ijia nuifuon guain. Regavo ire fok moik igefuon iji nan guainva ijekin ijefuon ire iji bu una na samuagdievo bakin. Regavo na roin na rejo bakin ijefuon maiji na bu nan areme gua ruainva ijekin. ¹⁵ Regavo efarif kafo bu vajai surif buon iji kania ufume anf nainva iji ga ba anf nainva iji fu ire bomana bakin. Regavo Godon Kaven ijar fu e be abe nibe rega fu Godon nifak ijia e iviamkor rekma iji fuka ma ire bomana ga mukor. ¹⁶ Regavo e iji bu oi karoime e iviamkor renva ijiga e fok ar iror igia Godon afijaf renva iji na buifuon sirimamek. Na sirimamega Godri tavan bog roigin buon oifian abene ma rediaknum samuagdiaga bu afuime karikfuon.

¹⁷ Regavo vuak nun radkma igi na ja kuardiavno jab arega e kafo bu una na vajai fian ga oifian abe miek. Ijefuon maiji ur vajai nun igi mataimatan na abenva iji ja gieme vierafe naiji na e Jesuon ikrejo.

¹⁸ Regavo uvialfnun na sirimamega E Bomana Jesu Kurais fu ja ma rediaga ja mukorigia kari vakfuon.

Godon Vuak Ma Ijin
The New Testament in the Namiai Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Namiai (Barai) long
Niugini

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Namiai (Barai) (Namiae)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-08-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

05fbd25c-4000-5e47-9a8b-38bd704120d6